

Katyń 1940

<http://katyn.ipn.gov.pl/kat/o-zbrodni-katynskiej/dokumenty-i-fotografie/decyzja-biura-politycz/3643,Decyzja-Biura-Politycznego-WKPB-o-wymordowaniu-obywateli-polskich-w-wiekszosci-o.html>
2018-08-18, 01:03

Decyzja Biura Politycznego WKP(b) o wymordowaniu obywateli polskich, w większości oficerów wziętych do niewoli we wrześniu 1939 r.

1940 marzec 5, Moskwa –
Notatka Ławrentija Berii do
Józefa Stalina z propozycją
wymordowania polskich
jeńców wojennych

Nr 794-B

ściśle tajne
z 5 III [19]40 r.

KC WKP(b)

Towarzysz Stalin

W obozach NKWD ZSRR dla jeńców wojennych i w więzieniach zachodnich obwodów Ukrainy i Białorusi w chwili obecnej przetrzymywana jest wielka liczba byłych oficerów armii polskiej, byłych pracowników polskiej policji i organów wywiadu, członków polskich nacjonalistycznych k[ontr]ewolucyjnych partii, członków ujawnionych k[ontr]ewolucyjnych organizacji powstańczych, uciekinierów i in. Wszyscy oni są zawziętymi wrogami władzy radzieckiej, pełnymi nienawiści do ustroju radzieckiego.

Jeńcy wojenni, oficerowie i policjanci, przebywający w obozach, próbują kontynuować działalność k[ontr]r[ewolucyjną], prowadzą agitację antyradziecką. Każdy z nich oczekuje oswobodzenia, by uzyskać możliwość aktywnego włączenia się w walkę przeciwko władzy radzieckiej.

Organy NKWD w zachodnich obwodach Ukrainy i Białorusi wykryły szereg k[ontr]r[ewolucyjnych] organizacji powstańczych. We wszystkich tych organizacjach k[ontr]r[ewolucyjnych] aktywną rolę kierowniczą odgrywali byli oficerowie byłej armii polskiej, byli policjanci i żandarmi.

[...]

W obozach dla jeńców wojennych przetrzymywanych jest ogółem (nie licząc szeregowców i kadry podoficerskiej) – 14 736 byłych oficerów, urzędników, obszarników, policjantów, żandarmów, służby więziennej, osadników agentów wywiadu – według narodowości: ponad 97 proc. Polaków.

Wśród nich jest:

generałów, pułkowników i podpułkowników – 295
majorów i kapitanów – 2080
poruczników, podporuczników

i chorążych – 6049

oficerów i podoficerów policji,
straży granicznej i żandarmerii
– 1030

szeregowców policji,
żandarmerii, służby więziennej
i agentów wywiadu – 5138
urzędników, obszarników,
księży i osadników
[wojskowych] – 144.

W więzieniach zachodnich
obwodów Ukrainy i Białorusi
przetrzymywanych jest
ogółem 18 632 aresztowanych
(wśród nich 10 685 Polaków),
w tej liczbie:

byłych oficerów – 1207

byłych policjantów, agentów
wywiadu i żandarmów – 5141
szpiegów i dywersantów –
347

byłych obszarników,
fabrykantów i urzędników –
465

członków różnorodnych
k[ontr]r[ewolucyjnych] i
powstańczych organizacji i
różnych k[ontr]r[ewolucyjnych]
elementów – 5345

uciekierów – 6127

Biorąc pod uwagę, że wszyscy
oni są zatwardziałymi,
nierokującymi poprawy
wrogami władzy radzieckiej,
NKWD ZSRR uważa za
niezbędne:

I. Polecieć NKWD ZSRR:

1) sprawy znajdujących się w
obozach dla jeńców wojennych
14 700 osób, byłych polskich

oficerów, urzędników,
obszarników, policjantów,
agentów wywiadu, żandarmów,
osadników i służby więziennej,
2) jak też sprawy
aresztowanych i znajdujących
się w więzieniach w
zachodnich obwodach Ukrainy
i Białorusi 11 tys. osób,
członków różnorodnych
k[ontr]r[ewolucyjnych]
organizacji, byłych
obszarników, fabrykantów,
byłych polskich oficerów,
urzędników i uciekinierów
– rozpatrzyć w trybie
specjalnym, z zastosowaniem
wobec nich najwyższego
wymiaru kary – rozstrzelanie.

II. Sprawy rozpatrzyć bez
wzywania aresztowanych i bez
przedstawiania zarzutów,
decyzji o zakończeniu
śledztwa i aktu oskarżenia – w
następującym trybie:

- a) wobec osób znajdujących
się w obozach dla jeńców
wojennych - na podstawie
informacji przekazanych przez
Zarząd ds. Jeńców Wojennych
NKWD ZSRR,
- b) wobec osób aresztowanych
– na podstawie informacji ze
spraw przekazanych przez
NKWD USRR i NKWD BSRR.

[...]

Komisarz Ludowy Spraw Wewnętrznych
Związku SRR
Ł[awrentij] Beria

[Na pierwszej karcie w poprzek tekstu zatwierdzająca dekretacja: „Za [cztery własnoręczne podpisy:] J[ózef] Stalin, K[liment] Woroszyłow, W[iaczesław] Mołotow, A[nastas] Mikojan”; na marginesie dopisane: „Kalinin – za, Kaganowicz – za”.]

Źródło: Katyń. Dokumenty zbrodni, red. A. Gieysztor, R.G. Pichoja, t. 1: Jeńcy niewypowiedzianej wojny sierpień 1939 – marzec 1940, red. W. Materski, Warszawa 1995, s. 469–470, 475.

Decyzja Biura Politycznego WKP(b) z 5 marca 1940 r. o wymordowaniu obywateli polskich, w większości oficerów wziętych do niewoli we wrześniu 1939 r. Na wniosku szefa NKWD Ławrentija Berii widoczne podpisy m.in. Stalina oraz Mołotowa. Archiwum IPN.